

Bilag 5 til punkt 10, budskaber og støttesystemer og LoRA

Bilag 5 - Budskaber om støttesystemer og LoRA services i rammearkitekturen version 1.0)

Dato: 24. januar 2016

Sags ID: SAG-2015-05442
Dok. ID: 2154356

E-mail: NSS@kl.dk
Direkte: 3370 3594

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

Notatet redegør for, hvordan de fælleskommunale støttesystemer og LoRA services hver især bidrager til den kommunale digitalisering inden for rammerne af rammearkitekturen.

LoRA services anvendes her som en samlebetegnelse for lokale implementeringer af rammearkitekturen i lokale rammearkitekturservices. Betegnelsen dækker altså både over LoRA, VeRA og øvrige lokale initiativer omkring etablering af rammearkitekturservices.

De fælleskommunale støttesystemer består af en række komponenter, der tilvejebringes af KOMBIT på vegne af det kommunale fællesskab. De benyttes først til monopolbruddet, og kan på sigt udbredes til kommunernes øvrige it-portefølje.

LoRA services er tilvejebragt til andre formål og er umiddelbart tilgængelige for anvendelse. Til gengæld kræver de, at den enkelte kommune selv eller i samarbejde med andre tager ansvaret for at investere i, sætte i drift og anvende.

Rammearkitekturen giver sammenhæng

Kommunerne står midt i en rejse med at hjemtage it og forretningsviden herom. Rammearkitekturen er kommunernes fælles ramme for at hjemtage bestemmeretten til at tilpasse og organisere sine digitale løsninger, så de spiller sammen og understøtter kerneopgaverne mest muligt.

Rammearkitekturen vedligeholdes af KL, og består af en række fælles logiske rammer i form af byggeblokke, standarder og specifikationer, som sættes op for alle, der skal arbejde med kommunale processer og it. Det er populært sagt den spillebane og de spilleregler, der vil gælde for it til kommunerne fremover.

De fælleskommunale støttesystemer og LoRA services er udviklet efter rammearkitekturens principper og specifikationer, og derfor kan de udveksle data.

Roller og ansvar

Ansvaret for at høste gevinsterne i Rammearkitekturen er kommunernes. De fælleskommunale støttesystemer og LoRA services kan være med til at understøtte realiseringen af gevinster med rammearkitekturen, og de har forskellige roller og ansvar.

De fælleskommunale støttesystemers rolle er, at sikre en stabil stordrifts platform for kommunernes kritiske fagsystemer, i første omgang de udvalgte monopolbrudssysteme samt at systemunderstøtte relateret tvær-myndigheds-samarbejde i overensstemmelse med rammearkitekturen.

LoRA's rolle er, at hjælpe den enkelte kommune med at strukturere og styre deres it-landskab i retning af rammearkitekturens tanker.

Dato: 24. januar 2016

Sags ID: SAG-2015-05442
Dok. ID: 2154356

Formål og tidsperspektiver

De fælleskommunale støttesystemer er bygget til at kunne skalere og performe i stor fælleskommunal målestok med mange daglige transaktioner, så de er et stabilt grundlag for udbuddene på monopolområdet og kommende øvrige fælleskommunale udbud. De fælleskommunale støttesystemer forventes først frigivet til andre formål end monopolbruddet, når de nye fagsystemer er fuldt implementeret, hvilket forventes at være i første halvdel af 2018.

E-mail: NSS@kl.dk
Direkte: 3370 3594

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 4

For mange kommuner vil det givetvis blive vurderet som helt fornuftigt og formålstjenesteligt at vente og fokusere på de centrale støttesystemer og det nødvendige arbejde for at være klar til monopolbruddet. For de kommuner, der er klar til det tilbyder arbejdet med Lora Services til gengæld en mulighed for at komme i gang med transformationen imod fremtidens kommunale it-landskab allerede nu.

LoRa services er til at understøtte kommuner, der nu og her ønsker at komme i gang med at arbejde med rammearkitekturen lokalt. Det kan fx være kommuner, som allerede nu vil i gang med at realisere gevinster på at skabe sammenhængende processer på tværs af det eksisterende it-landskab eller som vil godt fra land med at få styr på kommunens organisation og brugerstyring på tværs hele kommunens it-portefølje.

Med lokalt ejerskab følger lokalt ansvar

For LoRA Services gælder, at det i princippet er op til den enkelte kommune selv at sikre driftsstabilitet, at løsninger er sikre, at lave de nødvendige juridiske afklaringer både i forbindelse med anskaffelse og overholdelse af fx forvaltnings- og persondatalovgivning og en række andre afklaringer, som KOMBIT varetager for kommunerne i de fælleskommunale udbud, herunder de fælleskommunale støttesystemer.

Erfaringsopbygning og kompetenceudvikling

De lokale rammearkitekturservices er en mulighed for at komme i gang med at få praktiske erfaringer med rammearkitekturen. Erfaringerne fra APOS-kommunerne viser, fx at det i højere grad er en udfordring at få styr på organisationen end at implementere de tekniske løsninger.

Arbejdet med rammearkitektur er i mindst lige så høj grad et organisationsprojekt som et it-udviklingsprojekt, og realiseringen af gevinsterne afhænger af nye kompetencer i kommunerne. LoRA Services er en måde at komme i gang med en praktisk kompetenceudvikling, der også vil hjælpe kommunerne med at blive klar til monopolbruddet.

Styr på data

Jo bedre styr på data kommunerne har, jo bedre vil de tage sig ud, når de fx skal præsenteres i et samlet overblik i SAPA. Samtidig ligger der også ambitiøse mål i de nye digitale strategier om at kunne vende data ud imod borgerne og fx give dem indblik i egen sag.

Arbejdet med at skabe sammenhæng på tværs ved hjælp af fælles standarder og tilhørende støttesystemer er en modenhedsrejse, hvor det at komme i gang allerede nu kan være en god start på rejsen.

Hurtigere bredde i rammearkitekturen

I de forskellige analyseprojekter som led i KL's arbejde med rammearkitekturen er der identificeret 35 forskellige forretningsbyggeblokke, der indgår i de kommunale forretningsprocesser. De skal givetvis ikke på noget tidspunkt tilvejebringes 1-1 som fælleskommunale støttesystemer. Men i det lokale arbejder med at binde it-systemerne på de forskellige kommunale opgaveområder sammen med sammenhængende processer, kan der være behov for etablering af en lang række yderligere LoRA Services. Her har LoRA services en fordel i forhold til hurtig tilvejebringelse.

Afprøvninger og LoRA services kan modne kommende fælleskommunale projekter

LoRA Services giver en mulighed for at brede rammearkitekturen ud i lokale afprøvninger og med LoRA Services, hvor forskellige kommuner kan arbejde med forskellige dele. Der hvor rammearkitekturen viser sig at give lokale gevinster, kan det tjene som input til eventuelle fælleskommunale projekter, hvor lokalt afprøvede løsninger kan løftes op til fælleskommunal brug.

Pris

De lokale rammearkitekturservices, der eksisterer i dag er hver især tilvejebragt for beløb et pænt stykke under udbudsgrænsen. Selvom der selvfølgelig stadig er omkostninger forbundet med at gøre dem klar til drift i en kommune, gør de relativt lave omkostninger det opnåeligt for kommunerne at lave projekter med brug af LoRA Services allerede nu og begynde at høste erfaringer og opbygge kompetencer.

Anskaffelsesproces

LoRA Services anbefales tilvejebragt som Open Source løsninger. Typisk vil en kommune eller flere kommuner i fællesskab få udviklet en eller flere LoRA services efter rammearkitekturens fælles specifikationer og standarder og som open source, der efterfølgende kan anvendes umiddelbart.

Når man udvikler på den måde, følger der ikke nødvendigvis implementeringsstøtte med fra leverandøren, og kommunerne står med en opgave, som de kan løse selv eller indkøbe yderligere hjælp til.

Lokale fællesskaber om lokale løsninger

Med KOMBIT har kommunerne fået en stor og meget professionel organisation til at varetage K98-løsningerne, hvor alle eller næsten alle kommuner køber ind i fællesskab. Ud over de store fælleskommunale løsninger ser man også, at kommunerne går sammen i mindre fællesskaber som fx OS2 eller SBSYS brugerklubben og skaber fælles løsninger for grupper af kommuner. Rammearkitekturens fælles forretningsbeskrivelser, genbrug af eksisterende og eventuel udvikling af nye LoRA Services sikrer, at den udvikling, der foregår her trækker i den samme retning som K98-løsningerne inden for de fælles rammer, og at løsningerne bringes til at hænge sammen.

Dato: 24. januar 2016

Sags ID: SAG-2015-05442
Dok. ID: 2154356

E-mail: NSS@kl.dk
Direkte: 3370 3594

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 4

Projekter som fx OS2MO (MedarbejderOrganisation) kan være en måde for kommunerne at gå sammen i mindre fællesskaber og lave de nødvendige afklaringer, der skal til for at sikre, at LoRA Services kan bringes til at virke for kommunerne som en del af løsninger, der i sig selv tilvejebringer forretningsværdi, og hvor den nødvendige umiddelbare anvendelighed og brugervenlighed sikres i projektet. Der bliver udviklingen en form for kommunal samarbejdsplatform om rammearkitekturen, hvor kommunerne kan løfte hinanden i fællesskab for at have fælles udgangspunkt.

Dato: 24. januar 2016

Sags ID: SAG-2015-05442

Dok. ID: 2154356

E-mail: NSS@kl.dk

Direkte: 3370 3594

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 4 af 4